

## LAKIALOITE 29/2013 vp

### Laki rikoslain 8 luvun 1 §:n muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

Aloitteessa ehdotetaan, että lapsen seksuaalisen hyväksikäytön ja törkeän lapsen seksuaalisen hyväksikäytön syyteoikeus ei vanhenisi, vaan syytteen voisi nostaa ilman aikarajaa.

Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön ja törkeän lapsen seksuaalisen hyväksikäytön syyteoikeutta pidennettiin vuoden 2006 alusta voimaan tulleella lailla. Nykyisin nämä rikokset vanhenevat aikaisintaan, kun asianomistaja täyttää 28 vuotta. Syyteoikeuden yleinen vanhentumisaika on lapsen seksuaalisen hyväksikäytön osalta 10 vuotta ja törkeän lapsen seksuaalisen hyväksikäytön osalta 20 vuotta.

Viime aikoina on julkisuudessa käsitelty 1970- ja 1980-luvuilla tapahtuneita lapsiin kohdistuneita seksuaalirikoksia. Uhrit ovat vaienneet vuosikymmeniä ja pystyneet käsittelemään asiaa vasta keski-ikäisinä. Teon vanhentumisen vuoksi tekijä ei saa rangaistusta, vaikka hän myöntäisi rikoksen.

Tuoreessa oikeustapauksessa miestä kohtaan nostetut syytteet hylättiin käräjäoikeudessa vanhentumisen vuoksi. Syytteen mukaan seksuaalinen hyväksikäyttö päättyi vuonna 1992, ja syyte

nostettiin vuonna 2012. Syytteen mukaan mies oli pakottanut 8—11-vuotiaan tytön sukupuoliyhteyteen väkivallalla ja uhkauksella vuosina 1990—1992. Näyttö on ollut riittävä siitä päätellen, että oikeuden päätöksen mukaan uhri saa 10 000 euron vahingonkorvauksen sekä hänen terapiakustannuksensa ja oikeudenkäyntikulunsa korvataan.

Lapsen hyväksikäyttö on erittäin traumatisoiva kokemus. Usein tekijä on henkilö, johon lapsen pitäisi pystyä luottamaan ja turvautumaan. Rikosilmoituksen teko ei ole helppo asia, vaikka rikoksesta olisi kulunut useita vuosia. Tyypillistä seksuaalirikoksissa on, että uhri tuntee häpeää ja pyrkii torjumaan asian käsittelyn.

Ihminen on alle 28-vuotiaana vasta aloittamassa itsenäistä elämäänsä. Nuoren ihmisen elämä on täynnä muutoksia. Hänen huomionsa keskittyy tulevaisuuden rakentamiseen eikä menneisyyden selvittämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiedotuksen:*

## **Laki**

### **rikoslain 8 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan rikoslain (39/1889) 8 luvun 1 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 540/2011, seuraavasti:*

8 luku

**Vanhentumisesta**

1 §

*Syyteoikeuden vanhentuminen*

— — — — —  
Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön ja törkeän lapsen seksuaalisen hyväksikäytön syyteoikeus ei vanhene. Kahdeksaatoista vuotta nuorempaan henkilöön kohdistunut raiskaus, törkeä raiskaus, pakottaminen sukupuoliyhteyteen, pakottaminen seksuaaliseen tekoon, seksuaalinen

hyväksikäyttö, paritus, törkeä paritus, ihmiskauppa ja törkeä ihmiskauppa vanhentuvat aikaisintaan, kun asianomistaja täyttää kaksikymmentäkahdeksan vuotta. Syyteoikeus vanhentuu rikoksen kohteena olleen henkilön täyttäessä kaksikymmentäkolme vuotta, jos kysymyksessä on 20 luvun 8 b §:n 2 momentissa tarkoitettu lapsen houkutteleva seksuaalisiin tarkoituksiin.

—  
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2013

Jari Leppä /kesk  
Juha Rehula /kesk  
Timo Kalli /kesk  
Seppo Kääriäinen /kesk  
Anu Vehviläinen /kesk  
Aila Paloniemi /kesk  
Ari Torniainen /kesk  
Inkeri Kerola /kesk  
Antti Rantakangas /kesk  
Anne Kalmari /kesk  
Timo V. Korhonen /kesk  
Paula Lehtomäki /kesk  
Mika Lintilä /kesk  
Simo Rundgren /kesk  
Elsi Katainen /kesk  
Tapani Tölli /kesk  
Markus Lohi /kesk  
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd  
Juha Sipilä /kesk  
Annika Saarikko /kesk  
Antti Kaikkonen /kesk  
Eero Reijonen /kesk  
Mikko Alatalo /kesk  
Eeva-Maria Maijala /kesk  
Mikko Savola /kesk  
Mirja Vehkaperä /kesk

Lasse Hautala /kesk  
Sirkka-Liisa Anttila /kesk  
Pauli Kiuru /kok  
Anssi Joutsenlahti /ps  
Markku Rossi /kesk  
Katja Taimela /sd  
Kristiina Salonen /sd  
Hanna Mäntylä /ps  
Olli Immonen /ps  
Leena Rauhala /kd  
Esko Kiviranta /kesk  
Kalle Jokinen /kok  
Juho Eerola /ps  
Ari Jalonen /ps  
Pertti Hemmilä /kok  
Pentti Kettunen /ps  
Arto Pirttilahti /kesk  
Pentti Oinonen /ps  
Satu Haapanen /vihr  
Jukka Kärnä /sd  
Mika Niikko /ps  
Johanna Karimäki /vihr  
Kauko Tuupainen /ps  
Martti Mölsä /ps  
Reijo Tossavainen /ps  
Juha Väättäinen /ps

**LA 29/2013 vp — Jari Leppä /kesk ym.**

Laila Koskela /ps  
Kimmo Kivelä /ps  
Jussi Halla-aho /ps  
Teuvo Hakkarainen /ps

Suna Kymäläinen /sd  
Ismo Soukola /ps  
Osmo Kokko /ps